

Magától értetődően a könyvtárnak a szétágazó munkájában messzemenően támaszkodnia kell a hálózati központ és alközpont segítségére és anyagára.

A korszerű átfogó, aktív és passzív tevékenységet kifejtő vállalati információ a munkatársakat sokban tehermentesítheti, kevesebb meddő anyagot kell átnézniök és munkájukban teljesen a dokumentációra bízhatják magukat.

Parányi Györgyné

- x - x - x -

STATISZTIKAI ÁTTEKINTÉS A
"MŰSZAKI KÖNYVTÁROSOK TÁJÉKOZTATÓJÁ"-NAK
ELSŐ ÖT ÉVFOLYAMÁRÓL.

A "Tájékoztató" 1954-ben jelent meg első ízben alig 25 oldalon nagyon szerény tartalommal, amelyből alig lehetett volna következtetni a mai napig elért szép fejlődésre. Közleményei mind tartalmasabbá váltak, a megírás irodalmi szintje is emelkedett, és majdnem minden cikkben látszik a szerző tárgy szeretete és komoly hozzáértése. Mégis az a benyomásom, hogy a szerkesztőség, néhány esettől eltekintve, mintha idegenkedne egészen magas tudományos szintű tanulmányok közlésétől.

Talán azért, mert azt gondolja, hogy nem minden műszaki könyvtárost érdekelnének a tudományos igényekkel fellépő cikkek? Nem tételezem fel, hogy ez így van, de a látszat ez. Én a magam részéről meg vagyok győződve, hogy a "Tájékoztató" tartalmában és stílusban is elérte már azt a fokot, hogy a könyvtártudomány egyes ágairól szóló ilyen tanulmányokat is közöljön, és abban is biztos vagyok, hogy a műszaki könyvtárosok zöme szívesen fogadná azokat. Az öt évi termés elég részletesen feldolgozott statisztikai adataiból többek között a következő érdekes dolgok állapíthatók meg:

Szerzők megoszlása könyvtári vagy egyéb hivatali hovatartozás szerint.

Az Országos Műszaki Könyvtár dolgozói közül 31-en irtak 91 cikket. A szerzők közül 8 nő /11 cikket/ és 23 férfi /80 cikket/.

Nagyon szembetűnő ez az aránytalanság, ha meggondoljuk, hogy az OMK női és férfi dolgozóinak arányszáma 75:57. Lehetséges, hogy a kedvezőtlen megoszlást női munkatársaink két - sőt sok esetben három műszakos elfoglaltsága okozza?

Van azonban az említetttnél még szembetűnőbb aránytalanság is. A 91 cikk közül 48, vagyis felénél több /52.7 %/ mindössze 5 szerző munkája /16 %/. Még kedvezőtlenebb az arány, ha kiemeljük a két legszorgalmasabb szerzőt, akik ketten a 91 közül 28 cikket irtak, vagyis az összes 30 %-át.

A következő összeállítás a szerzőket a cikkek száma szerinti sorrendben tünteti fel:

Balázs Sándor	16 cikk	Fejér István	3 cikk
Jánszky Lajos	12 "	Pap János	3 "
Kiss Ferenc	8 "	Vince Pálné	3 "
Szabolcska Ferenc	6 "	Maron Lajosné	2 "
Tombor Tibor	6 "	Povárnay Jenő	2 "
Polzovics Iván	5 "	Szakozy csoport,	2 "
Benedek Jenő	4 "	17 szerző	
		á l	17 "

A hálózati könyvtárak dolgozói közül 45-en irtak 82 cikket. A szerzők közül 20 nő /32 cikket/ és 25 férfi /50 cikket/. Így tehát az arány nem olyan kedvezőtlen, mint az OMK-nál, sőt majdnem normálisnak mondható.

Szembetűnő aránytalanság akkor mutatkozik, ha fenti adatokat összehasonlítjuk az OMK megfelelő adataival. Eszerint az OMK részéről kevesen írnak sokat, /31-en 91-et/, a hálózat részéről pedig sokan keveset /45-en 82-t./

A hiba nem abban van, hogy az OMK dolgozói sokat írnak, hanem abban, hogy a hálózatiak keveset. Ezen feltétlenül segíteni kell és azt hiszem némi kis biztatással, utánajárással lehet is segíteni! Az OMK-nál ne csak 6-7 ember szívégye legyen az MKT, hanem minden írástudóé, a hálózati

kartársak pedig sűrűbben markolják meg a töltőtoll nyelét: van miről írni, van elég probléma itt is, ott is.

A hálózati kartások írásairól összeállított statisztika a következő:

Györe Pál	13 cikk
Patek Ferenc	4 "
Csizmazia Sándor	3 "
Esztergályos Marianne	3 "
Kraus Béláné	3 "
Parányi Györgyné	3 "
Széll Sámuel	3 "
Szebenyi Lászlóné	3 "
Tóth Árpád	3 "
8 szerző á 2	16 "
28 " á 1	28 "
45 szerző	82 cikk

Amint látjuk, Györe Pál a legbuzgóbb szerzőnk, és számarányban messze felülmúlja a többieket.

A tárgyalt két főkategórián kívül még egyéb könyvtárak is hozzájárultak a "Tájékoztató" tartalmi színvonalának emeléséhez, úgyhogy a végső statisztika a következő képet mutatja:

OMK	31 szerző	91 cikk
Hálózat	45 "	82 "
Egyéb könyvtárak	16 "	26 "
Hivatalos szervek	12 "	17 "

Összesen: 104 szerző 216 cikk

Miről írnak a MKT. szerzői?

A közlemények elemzése téma szerint:

I. Könyvtári vonatkozású cikk megjelent összesen	129
Ezek közül elméleti, általános	22
Gyakorlati	107

Megoszlás az OMK dolgozói és a többi szerzők között:

OMK	45
Hálózati	54
Egyéb kvtár	16
Hiv.szervek	14
	129

Legtöbbet irtak az általános elméleti, az általános gyakorlati és a szerzeményezési problémákról, legkevesebbet a katalóguskarton sokszorosításáról /1/ és semmit a könyvkötésről. Részletes kimutatás a következő:

1./ Általános elméleti	22		
2./ Gyakorlati		tájékoztatás	8
általános	12	raktározás	6
katalógus	5	kölcsönzés	9
szerzeményezés	12	szervezési kérdések	12
szakozás	7	módszertani "	10
címfelvétel	3	könyvtáros-képzés	11
karton sokszorosít.	1	gazdasági probl.	3
könyvkötés	-	beszámolók	8

A cikkek számszerű megoszlása az OMK dolgozói és a többi szerzők között nagyjából megegyezik az általános megoszlással ezeknél a részleteknél is. A bővebb tagolást nem közlöm, mert tulsok helyet foglalna el.

II. Dokumentációs vonatkozású cikkek: 1

Megjelent összesen	54
Ezek közül általános kérdéseket tárgyal	14
Gyakorlati problémákat tárgyal	36
Fordítási problémákat "	4

Legtöbbet /17/ a bibliográfiákról irtak.

A közlemények száma majdnem egyenlően oszlik meg az OMK és a többiek között /28:26/.

III. A folyóiratokra vonatkozó közlemények száma nagyon kevés, mindössze 16, ezek legtöbbje /7/ általános kérdéseket tárgyal, a tájékoztatásról 6, a feldolgozásról 2, és a kötésről 1 szól.

IV. Egyéb problémákról összesen 17 cikket közölt a MKT. Ezek közül 8 a munkaversennyel, 2 az ujitásokkal, 2 a technika történetével, 2 a műszaki könyvkiadással, 2 pedig a szabványokkal és szabadalmakkal foglalkozik.

- x -

Ennek a rövid statisztikai elemzésnek legfőbb tanulsága az, hogy az OMK dolgozói és a hálózat könyvtárosai nem foglalkoznak eléggé a lapunk hasábjain tárgyalt és nem tárgyalt könyvtári és dokumentációs problémákkal, sőt még az a kétség is felmerül, hogy elég szorgalmasan olvassák-e a lapot. Mert kétségtelen tény, hogy az olvasás neveli az író; ha van benne lehetőség, azt fejleszti, ha gondolkodó fő, az olvasás új gondolatokra serkenti, ha pedig csak egy kis ambíciója is van: gondolatait formába önti és másokkal közölni akarja.

Bizonyos vagyok benne, hogy az OMK és a hálózat dolgozóinak legnagyobb részében meg van az ambíció, vannak gondolataik, és azokat ki is tudják fejezni. Csak fel kell egy kicsit rázni őket. Ehhez szeretnék hozzájárulni ezzel a szerény közleménnyel.

Czellár Ferenc.

x - x - x